

JAARLIJKS CONGRES – JEUGDGEZONDHEIDSZORG

5 juni 2019
Jaarbeurs, Utrecht

Eetstoornissen zijn psychiatrische aandoeningen met vaak ernstige somatische gevolgen zoals verlaagde bloeddruk, hartritmestoornissen en afwijkende bloedwaarden. Daarnaast hebben eetstoornissen een enorme impact op de mentale en sociale gesteldheid van een persoon en strekken zich uit over alle levensgebieden zoals gezin, familie, school, werk en sociale contacten. Er kunnen cognitieve veranderingen optreden, zoals een gebrekkig korte termijn geheugen, concentratiestoornissen en traag denken. Het wordt nog gecompliceerder wanneer er sprake is van psychiatrische comorbiditeit op het gebied van depressie, middelengebruik, persoonlijkheidsstoornissen, impulscontrolestoornis of angststoornissen. Dit is bij sommige eetstoornissen meer regel dan uitzondering.

In de praktijk worden eetstoornissen niet altijd opgemerkt door de omgeving of is er gebrek aan deskundigheid rondom deze problematiek. Als ze wel opgemerkt worden, dan worden ze ook lang niet altijd adequaat behandeld.

Wat weten we van eetstoornissen? Hoe komen ze tot uiting in verschillende levensfasen? Wat weten we van coping en zelfmanagement? Welke interventies zijn effectief? Welke tools zijn beschikbaar voor professionals die met jeugdigen en volwassenen werken waarbij (mogelijk) sprake is van een eetstoornis?

Deze en tal van andere vragen worden tijdens dit congres behandeld door ervaren sprekers uit wetenschap en praktijk.

Doelgroep

Dit congres is gericht op hbo- en academisch opgeleide professionals die werken met jeugdigen en volwassenen, waarbij (mogelijk) sprake is van een eetstoornis en hier adequaat mee willen leren omgaan in hun praktijk.

Leerdoelen

- Wetenschappelijke inzichten met betrekking tot eetstoornissen;
- De benadering van eetstoornissen vanuit een systemische context;
- De rol van eetstoornissen over de levensloop gezien;
- Regressie, copingmechanismen en zelfmanagement;
- De rol van internet en social media;

- Effectieve behandelinterventies gericht op de meest voorkomende eetstoornissen;
- Perspectieven na behandeling.

Programma

09.15 uur Registratie en ontvangst

10.00 uur Opening en inleiding op het thema door dagvoorzitter Drs. Guus Feron

10.10 uur Magda Zawadzka [Ervaringsdeskundige - Engelstalig] - The hardest thing to see, is what is in front of your eyes

10.30 uur Prof. Dr. Eric van Furth [Leids Universitair Medisch Centrum] - Eetstoornissen in systemische context

11.15 uur Pauze

11.30 uur Prof. Dr. Annemarie van Elburg [Trimbos Instituut] - De rol van eten en stoornissen hierin over de levensloop gezien

12.15 uur Prof. Dr. Sandra Mulkens [Maastricht University] - Werkzame behandelingen bij eetstoornissen

13.00 uur Lunchbuffet

Deelsessies

14.00 uur Deelsessies ronde 1

1A Prof. Dr. Annemarie van Elburg [Trimbos Instituut] - Eetstoornissen over levensloop gezien: wat zie je en wat vraag je?

1B Prof. Dr. Erik van Furth [Leids Universitair Medisch Centrum] - De rol van internet en social media in relatie tot eetstoornissen

15.00 uur Pauze

15.30 uur Deelsessie rond 2

2A Prof. Dr. Sandra Mulkens [Maastricht University] - Werken met cognitieve gedragstherapie in de praktijk

2B Drs. Marleen Derks [Piekerpoli] - Coping, zelfmanagement en perspectief

16.30 uur Afsluiting

Sprekers en hun bijdrage

Magda Zawadzka

Bijdrage: The hardest thing to see, is what is in front of your eyes

Magda werd in 1995 geboren in Polen. Na de middelbare school begon ze haar universitaire studie wiskunde, maar ze maakte al vrij snel de keuze om haar hart te volgen en professioneel aan de slag te gaan in de dans- en acrobatiekwereld. Deze keuze hangt nauw samen met haar traumatische verleden in haar vroege kinderjaren. Magda woont en werkt momenteel in Berlijn.

Als gevolg van traumatische ervaringen in haar vroege kinderjaren ontwikkelde Magda een eetstoornis. Haar 'cry for help' werd echter nooit herkend, waardoor professionele hulp uitbleef. Uit haar verhaal zal blijken welke impact de 'adverse childhood experiences' nog altijd hebben op haar leven, welke copingstijlen zij heeft ontwikkeld in relatie tot haar eetstoornis en hoe zij vanuit zelfmanagement omgaat met regressie, perspectieven en relaties. In deze (engelstalige) bijdrage deelt zij voor de eerste keer haar levensverhaal met een groter publiek.

Prof. Dr. Eric van Furth

Bijdrage: Eetstoornissen in systemische context

Eric is bijzonder hoogleraar eetstoornissen bij de afdeling psychiatrie van het LUMC. Daarnaast is hij werkzaam bij GGZ Rivierduinen als directeur van het TOPGGz erkende Centrum Eetstoornissen Ursula. Zijn nevenfuncties zijn lidmaatschappen van diverse editorial boards, voorzitter van de Nederlandse Academie voor Eetstoornissen (NAE) en voorzitter van de raad van toezicht van Karakter, kinder- en jeugdpsychiatrie.

In de plenaire presentatie benadert Eric (psychiatrische) eetstoornissen vanuit een systemische context. Wat zegt het medisch model, hoe te benaderen vanuit de maatschappelijke-, sociale-, gezins- en persoonlijke context, en wat zijn ethische knelpunten waarmee professionals geconfronteerd kunnen worden? Eric zal naast wetenschappelijke kennis ook concrete voorbeelden uit zijn praktijk gebruiken om het werken vanuit een systemische context te behandelen.

In de deelsessie laat Eric concreet zien wat de rol van internet en social media kan zijn in de benadering van eetstoornissen. Hij geeft daarbij visuele en praktische voorbeelden van e-health.

Prof. Dr. Annemarie van Elburg

Bijdrage: De rol van eten en stoornissen hierin over de levensloop gezien

Annemarie is kinder- en jeugdpsychiater en werkt aan onderzoek en behandeling van jongeren met een eetstoornis. Daarnaast is zij hoogleraar klinische psychopathologie aan de Universiteit van Utrecht, Faculteit Sociale Wetenschappen. Dit hoogleraarschap combineert zij met haar functie als lid van de Raad van Bestuur van het Trimbos-instituut. Daarnaast is Annemarie voorzitter van de interdisciplinaire onderzoeksgroep Utrecht Research Group Eating disorders en lid van het bestuur van de Academy for Eating Disorders.

Annemarie legt in haar plenaire bijdrage de nadruk op eetstoornissen over de levensloop gezien. Eten is een van de meest natuurlijke zaken voor de meesten van ons. Toch kan op enig moment tijdens de ontwikkeling het eten verstoord raken, als uiting van lichamelijk of geestelijk onwelbevinden, sensorische overprikkeling of door een eetstoornis zoals anorexia nervosa. Aan de hand van de ontwikkelingsfasen zal de mogelijkheid van een ontsporing en de betekenis daarvan worden besproken.

In de verdiepingssessie zal ingegaan worden op de manier waarop je als hulpverlener daar achter kunt komen, wat zie je en wat vraag je?

Prof. Dr. Sandra Mulkens

Bijdrage: Werkzame behandelingen bij eetstoornissen: cognitieve gedragstherapie en waarom we dat nog onvoldoende toepassen

Sandra is bijzonder hoogleraar 'Voedings- en eetstoornissen' aan de Universiteit Maastricht. De leerstoel is ingesteld door SeysCentra, waarmee Sandra al lange tijd samenwerkt.

SeysCentra is een 'last resort' voor kinderen en jongeren met eetproblemen en onzindelijkheid. Haar onderzoeksinteresses liggen op het vlak van cognitieve gedragstherapie voor obesitas (inclusief kinderobesitas), boulimia nervosa, eetbuistoornis, vermijdende /restrictieve voedselnamestoornis (ARFID) en body dysmorphic disorder.

Sandra zal in haar plenaire sessie de focus leggen op werkzame behandelinterventies voor alle eetstoornissen (anorexia en boulimia nervosa, eetbuistoornis, vermijdende/ restrictieve voedselnamestoornis (ARFID), zoals cognitieve gedragstherapie (CGT). Interpersoonlijke Psychotherapie (IPT) en family-based treatment (FBT), alsmede enkele nieuwe therapievormen voor AN die momenteel onderzocht worden, passeren eveneens de revue. Daarbij zal ze ook aangeven wat mogelijk is in behandeling, wanneer comorbiditeit

behandeling in de weg staat. Tenslotte zal zij haar zorg uiten over het feit dat de CGT, de eerste keus behandeling bij eetstoornissen, onvoldoende wordt toegepast door behandelaren, en speculeert zij over mogelijke redenen en oplossingen voor dit probleem. In de deelsessie laat Sandra aan de hand van casuïstiek zien hoe het werken met CGT (cognitieve gedragstherapie) er concreet uitziet bij (jong) volwassenen met een eetstoornis.

Drs. Marleen Derks

Bijdrage: Diëten en overeten

Marleen is psycholoog en piekertherapeut. Zij volgde daarnaast de opleiding tot Ademtherapeut en Medical Fitness Coach en is auteur van het boek "Nooit meer piekeren", het boek dat aanleiding gaf tot de oprichting van piekerpoli's in Nederland.

Marleen gaat in haar praktijkgerichte deelsessie in op perspectieven na behandeling van een eetstoornis. Van copingstijlen en manieren van zelfmanagement, naar een stabiele situatie gericht op een realistisch toekomstperspectief. Zij zal in haar verhaal eigen ervaringen koppelen aan casuïstiek uit haar praktijk als psycholoog binnen de piekerpoli.

Drs. Guus Feron

Bijdrage: Dagvoorzitter

Guus is opgeleid als jeugdhulpverlener en studeerde Comparative European Social Studies aan de University of North London. Op de werkvloer lag zijn hart bij het systemisch werken met (LVB-) jongeren met bijkomende psychiatrische problematiek en het begeleiden van gezinnen met complexe problematiek. Hij werkte regelmatig voor het consulententeam (het huidige CCE) en verzorgde gastcolleges in Nederland en België. Guus volgde een variëteit aan opleidingen op het gebied van agogiek, rechtswetenschappen, management en kwaliteitszorg en heeft meer dan 20 jaar ervaring in leidinggevende- en beleidsfuncties opgedaan.